

NETWORKS

Introduction to Network (ကွန်ရက်မိတ်ဆက်)

Network ဆိုတာကတော့ ကွန်ပျူတာတွေကို ချိတ်ဆက်ထားတဲ့ ကွန်ပျူတာအုပ်စုဖြစ်ပြီး အဲဒီချိတ်ဆက်ထားတဲ့ ကွန်ပျူတာတွေ အချင်းချင်း သတင်းအချက်အလက်တွေနဲ့ ကွန်ပျူတာပစ္စည်းတွေကို မျှဝေသုံးစွဲလို့ ရစေပါတယ်။

Type of Networks

Local Area Network (LAN)

LAN ဆိုတာ ရုံးတစ်ရုံး၊ အဆောက်အဦတစ်ခုအတွင်း၊ ဒါမှမဟုတ်ဆက်သွယ်တဲ့ဧရိယာ cယ်ငယ် အတွင်းမှာ ဆက်သွယ်ထားတဲ့ Network ဖြစ်ပါတယ်။

Wide Area Network (WAN)

WAN ဆိုတာကတော့ ဆက်သွယ်မှု ဧရိယာကျယ်ပြန့်စွာ ဆက်သွယ်ထားတဲ့ Network ဖြစ်ပြီး မြို့တစ်မြို့နဲ့ တစ်မြို့၊ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်နဲ့ တစ်ပြည် ဆက်သွယ်ထားတာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ မိုက်ခရိုဝေ့၊ ဆက်တယ်လိုက် ဂြိုဟ်တု စတာတွေအသုံးပြုပြီး သတင်းအချက်အလက်တွေကို အပိုအယူ လုပ်ဆောင်ရပါတယ်။

Networks Advantages

Work Away From Office

ခရီးသွားနေတဲ့အချိန် ဒါမှမဟုတ် အိမ်မှာရှိနေတဲ့အချိန်မျိုးမှာ Network နဲ့ဆက်သွယ်ပြီး သတင်းအချက်အလက်တွေ၊ ဖိုင်တွေကိုရယူပို့ဆောင် ပြောင်းလဲလို့ရစေပါတယ်။

Eliminate Sneakernet

Sneakernet ဆိုတာ သတင်းအချက်အလက်တွေကို ကွန်ပျူတာ တစ်လုံးကနေတစ်လုံး ပြောင်းလဲပြီး တကယ်လက်တွေ့ သယ်ဆောင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကွန်ပျူတာ Network တွေမှာ သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးမဲ့ Sneakernet မလိုတော့ပါဘူး။

Share Information

Network ဟာ Data တွေနဲ့ ပရိုဂရမ်တွေကို လွယ်ကူစွာ ရှယ်ယာလုပ်သုံးနိုင်ပါတယ်။ Document Email တွေ၊ ဗီဒီယို၊ အသံနဲ့ ပုံတွေကို ပြောင်းလဲ သယ်ဆောင် အပိုအယူ လုပ်နိုင်စေပါတယ်။

Share Equipment

ကွန်ပျူတာနဲ့ Network ချိတ်ဆက်ထားပြီးရင် Network ဟာ ပရင်တာ၊ မိုဒမ်စတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို ဝေမျှ ရှယ်ယာလုပ်သုံးနိုင်စေသည်။

Network Administrator

Network Administrator ဟာ Network ကို စီမံခန့်ခွဲပေးပြီး Network တစ်ခုလုံးချောမွေ့စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ Network Administrator ကို Network Manager, Information System Manager, System Administrator လို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။

Network Applications

Electronic Mail

Network ပေါ်မှာ ရှိတဲ့ ကွန်ပျူတာတွေကို အသုံးပြုနေတဲ့ သူတွေ အချင်းချင်း electronic mail (email)

အပို့အယူလုပ်နိုင်ပါတယ်။ e-mail တွေဟာ သင့်ရဲ့ စိတ်ကူးစိတ်သန်းတွေကို သူများတောင်းဆိုတဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေ၊ သင်လိုအပ်တဲ့ အချက်အလက်တွေကို လျင်မြန်စွာ အပို့အယူလုပ်နိုင်ပြီး စာရွက်စာတမ်းတွေကုန်ကျမှု၊ အချိန်ကုန် လုပ်ငန်းဖြစ်မှုတွေကနေ သက်သာစေနိုင်ပါတယ်။

Groupware

Groupware ဆိုတာ ဆော့ဖ်ဝဲ တစ်မျိုးဖြစ်ပြီး Network သုံးတဲ့သူတွေကို

ပူပေါင်းလုပ်ဆောင်နိုင်စေကာ ပရိုဂျက်တစ်ခုလုံးကို စီမံနိုင်ပါတယ်။ Groupware Package ထဲမှာ

e-mail စည်းဝေးပွဲ အစီအစဉ်မှတ်တမ်းနဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေ ရှယ်ယာလုပ်သုံးနိုင်ပြီး online

ဆွေးနွေးမှုတွေလည်း လုပ်ဆောင်နိုင်စေပါတယ်။ အသုံးများရေပန်းစားတဲ့ packages တွေကတော့

Louts Notes နဲ့ Novell Group Wise တို့ဖြစ်ပါတယ်။

Videoconferencing

Videoconferencing ဆိုတာလူတွေစုပြီး စည်းဝေးကြသလို Network ပေါ်မှာ

အခြားတစ်ယောက်နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင်ပြီး စကားပြောနေလို့ရစေပါတယ်။ ကိုယ်ပြောကြားဆက်သွယ်လိုတဲ့

သူဟာ ဟိုဘက်ခန်းကလူ ဖြစ်စေ၊ တစ်ခြားတစ်နိုင်ငံကလူဖြစ်စေ၊ တစ်ခြားတစ်မြို့ကလူဖြစ်စေ

ဆက်သွယ်နိုင်ပြီး သူ့ရဲ့ ရုပ်ပုံရော အသံပါ မြင်နိုင်ကြားနိုင်ပါတယ်။ ဆက်သွယ်ဖို့အတွက်တော့

သူနဲ့သက်ဆိုင်တဲ့ ဆော့ဖ်ဝဲတွေနဲ့ ဟာဒ်ဝဲအစိတ်အပိုင်းတချို့ လိုအပ်ပါတယ်။